ವನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು.—ಒಂದು ಕಡೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಬಹುದೆಂಬ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ.

Levying Sales Tax at a single point.

*Q.—47. **Sri A. BHEEMAPPA NAIK** (Chitaldrug District—General)—Will the Government be pleased to to state :—

whether the Bombay Government is not levying Sales-tax at a single point?

A.—**Sri H. C. DASAPPA** (Minister for Finance and Industries).—Bombay Government is levying sales-tax at a single point.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Have the Government examined the advisability, the feasibility and the advantages of a single-point system in levying sales-tax in Mysore?

Sri H. C. DASAPPA.—Yes.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Did they consider the fact that it does not involve much of corruption or tax evasion?

Mr. SPEAKER.—That portion of the question has been disallowed.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I will just put another question, Sir. Have they examined the system obtaining in Madras?

Sri H. C. DASAPPA.—Yes.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What is the system prevailing in Mysore?

Sri H. C. DASAPPA.—More or less same as that obtaining in Madras—Multi-point.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member Sri Bheemappa Naik knows it.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That is why I am suggesting the adoption of the Bombay system. Have they been considering the question of introducing the Bombay system in Mysore also?

Sri H. C. DASAPPA.—It was gone into thoroughly by a Special Officer deputed to Madras and Bombay and it is only after considering all aspects, we decided in favour of the present case.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ).—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಯಾವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು.—Levying sales tax at a single point or at multiple points ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಸೂಚನೆಯೇನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಇದೆ.

Sri G. VEERAPPA (Chitaldrug District—General).—Are the Government aware that this system works as a great hardship on the consumers?

Sri H. C. DASAPPA.—Any tax does entail some hardship on them.

Sri G. VEERAPPA.—My point is, since the tax has to be paid at several points, the last man who has to purchase pays much more than the first. Is it not?

Sri H. C. DASAPPA.—I cannot say that. It is not so. Usually consumers are consumers everywhere and the number of points at which they consume is more or less the same in all places.

Sri G. VEERAPPA.—Are the Government aware that the system costs Government more because they have to maintain a huge establishment?

Sri H. C. DASAPPA.—No.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Chitaldrug District—General).—Are the Government aware that the Bombay Government appointed a Committee to consider whether multi-point levy is good or whether the single-point levy is good?

Sri H. C. DASAPPA.—Yes.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Are the Government aware of the finding of the Committee?

Sri H. C. DASAPPA.—Yes.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Have the Government come to the conclusion that the system obtaining in Madras is better?

Sri H. C. DASAPPA.—Yes.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಪಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು

ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಪದ್ಧತಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಜನರಿಂದಲೂ ವರ್ತಕರಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದೂರು ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು:—ಕೆಲವು ಬಂದಿವೆ. ಅವು ಲೋಕಾಭಿರಾಮವಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ತೆರಿಗೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ದೂರುಗಳಿಂತಿವೆಯೇ ಹೊರತು ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯೇನೂ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಒಂದೇ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ದೂರು ಬಂದಿವೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಬಂದಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಅಂಥವರಿಗೆ ಏನು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿದ್ದಾರೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. Single point ಮಾಡಿದರೆ ಈಗ ಮೂರುಕಾಸು ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು 9 ಕಾಸು ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಯೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಈಗ ಮಿಲ್ಲು ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ single pointನಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಹಾಗೆಯೇ ಇತರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಕೆಲವು ಪದಾರ್ಥಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ single point ನಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲ, ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಎಲ್ಲಿ ಇದು ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ multiple points ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—Multiple points ನಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಲಂಚ ರುಷುವತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗಲೇ disallow ಆಗಿದೆ.

Sri Kadidal MANJAPPA (Shimoga District-General).—What will be the probable income if the sales-tax is levied at a single point?

Sri H. C. DASAPPA.—No materials are just now before me to give a direct answer to that.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—ಹಾಗಾದರೆ ತಾವು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ multiple pointsನಲ್ಲಿ ಈ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ. ಒಂದೇಕಡೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ ಮೂರರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿನ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು, ಅಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ single pointನಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಅನುಕೂಲ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—ಅನೇಕ points ನಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಕೊಳ್ಳುವ ಜನರಿಗೂ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಾರರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಜೋಯಿಸರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—Single point ನಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಒಂದೇ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಜೋಯಿಸರು.—ಈಗಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಿಂದ ದೂರುಗಳು ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ, single point ನಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿಫುಲವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು ಆಮೇಲೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಹಾಕಿದರು. Multiple point ನಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮೊದಲು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದವರೂ ಕೂಡ ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಕೂಡ multiple point ನಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದೇ ಅನುಕೂಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. After all we must go by the Select Committee's report.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಜೋಯಿಸರು.—ಆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ತಾನೆ ಈ ದೂರುಗಳು ಬಂದಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ತೆರಿಗೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ದೂರು ಬರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಜೋಯಿಸರು.—ತೆರಿಗೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದೂರಿಲ್ಲ. Single point ಅಥವ Multiple points ನಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವುದು. Single point ನಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಜನರು ಕೇಳುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ತೆರಿಗೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಹೋಟಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಕಪ್ ಕಾಫಿ ಕುಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮೂರುಕಾಸು ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲುಮಾಡುವ ಬದಲು 9 ಕಾಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಜೋಯಿಸರು.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ಈಗಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದಾಗುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಈ ವಿಚಾರ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಅದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮತದಿಂದ ಅಂಗೀಕೃತವಾದರೆ ಆಗ ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು.

Mr. SPEAKER.—Next question.

Inspectors for Cottage Industries

*Q.—68. *Rajamantrapravina* **H. B. GUNDAPPA GOWDA** (Hassan District-General).—Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of Inspectors fo Cottage Industries that were recruited